

### Státní symboly

Ceské státní symboly byly schváleny zákonem České národní rady a jsou uko-  
veny také v čl. 14 Ústavy ČR.

**STÁTNÍ SYMBOLY** jsou předměty, které si stát ústavou určil jako své oficiální  
a nezaměnitelné označení; vycházejí z tradic státu, který reprezentují.

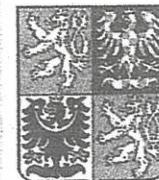
#### Státní symboly ČR:

- Velký státní znak vyjadřuje spojení všech historických zemí státu, tedy Čech, Moravy a Slezska. Tvoří jej čtvrcený štít, v jehož prvním a čtvrtém poli je stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatou korunou a zlatou zbrojí; ve druhém poli je stříbrno-červeně šachovaná moravská orlice se zlatou korunou a zlatou zbrojí; ve třetím zlatém poli je slezská černá orlice se stříbrnou sponou zakončenou jetelovými trojlístky a uprostřed s křížkem, se zlatou korunou a červenou zbrojí.
- Malý státní znak tvoří červený štít, v němž je stříbrný dvouocasý lev ve skoku se zlatou korunou a zlatou zbrojí.
- Státní barvy jsou bílá, červená a modrá v uvedeném pořadí. Jsou odvozeny od barev státního znaku a státní vlajky. Užívají se v podobě trikolory k obecnému označení státního majetku či k dekoračním účelům při slavnostních přiležitostech.
- Státní vlajka se skládá z horního pruhu bílého a dolního červeného, mezi něž je vsunut žerdový modrý *klin* do poloviny délky vlajky; vznikla po dlouhých jednáních v roce 1920, po rozdělení Československa ji převzala ČR.

republiky České a Slovenské socialistické republiky.

**Varšavská smlouva**  
(viz str. 73)

Prvním prezidentem sa-  
mostatné ČR byl v letech  
1993–2003 Václav Havel.



Korunovaný stříbrný dvo-  
ocasý lev byl znakem České-  
ho království už od 2. pol.  
12. stol. Obě orlice jsou do-  
loženy až od 13. stol., nej-  
běžnější heraldická forma je  
s rozepjatými křídly.

#### 14 Politologie

## Zpracuj informaci o státních symbolech ČR

- Vlajka prezidenta republiky (standarta prezidenta) je bílá, s okrajem sklá-  
dajícím se z plaménků střídavě bílých, červených a modrých. Uprostřed bílého  
pole je velký státní znak a pod ním na červené stuze podložené žlutými (zla-  
tými) lipovými ratolestmi bílý (stříbrný) nápis *Pravda vítězí*.
- Státní pečeť tvoří velký státní znak podložený lipovými ratolestmi po stra-  
nách, kolem něhož je opis Česká republika.
- Státní hymna je tvořena první slokou písni Františka Škrupou na slova Josefa  
Kajetána Tyla Kde domov můj. Poprvé byla uvedena jako součást jeviště  
hudby pro Tylovu frašku Fidlovačka ve Stavovském divadle v Praze dne 21. 12.  
1834, záhy se rozšířila po celé zemi a v roce 1918 se stala oficiální hymnou ČR.

Kde domov můj, kde domov můj,  
voda hučí po lučinách,  
hora šumí po skalách,  
a sadě kví se jara květ,  
zemský ráj to na pohled!

A to je ta krásná země,  
země česká, domov můj,  
země česká, domov můj!

Ceská státní hymna – Kde domov můj

Neoficiálním symbolem našeho státu jsou České korunovační klenoty (insignie).  
Tvoří je koruna, jablko a žezlo. Královskou korunu dal na počest sv. Václava vy-  
hotovit r. 1346 císař Karel IV. Po něm bylo korunováno touto korunou 21 panov-  
níků, posledním byl r. 1836 Ferdinand V. Královské jablko a žezlo pocházejí až ze  
16. stol. Koruna měla být trvale uložena na lebce sv. Václava a snímána jen pro  
korunovace nebo výjimečné slavnosti konané v Praze nebo blízkém okolí, a to jen na  
jeden den. Klenoty jsou uloženy v korunní komoře na Pražském hradě. Jediným  
vstupem jsou dveře v rohu Svatováclavské kaple. K jejich otevření se musí sejít  
7 dřížitelů klíčů, jimiž v současnosti jsou: prezident, předsedové Poslanecké sně-  
movny a Senátu Parlamentu ČR, předseda vlády, primátor Prahy, pražský arcibiskup a probošt metropolitní kapituly u sv. Václava.

#### Poznámky:

Poměr šířky vlajky k její  
délce je 2:3.



Nápis *Pravda vítězí* užívali už  
husité a král Jiří z Poděbrad.  
Na vlajce prezidenta je od  
r. 1920, kromě protektorátu,  
kdy byla bez hesla, r. 1990  
byl nápis latinský (Veritas  
vincit), aby nemusel být  
v češtině i slovenštině.

Státní pečeť vznikla jako  
Pečeť království českého  
v letech 1429–1432 a zosob-  
ňovala český stát zejména  
při mezinárodních písem-  
ných aktech (smlouvách).  
Dnes uchovává pečetidlo  
státní pečeť prezident ČR.

Verejnosti je umožněno kle-  
noty zhlednat jen při výj-  
imečných událostech, ve